

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στα πλαίσια διαμόρφωσης του στρατηγικού επιχειρησιακού σχεδιασμού του δήμου Κοζάνης, μέσα από τη δημόσια διαβούλευση καταθέτουμε με το κείμενο αυτό τις προτάσεις μας.

Το συγκεκριμένο εργαλείο, ο στρατηγικός επιχειρησιακός σχεδιασμός, θα μπορούσε να αποτελέσει μια απάντηση στο ερώτημα «πως θέλουμε το Δήμο μας τα επόμενα είκοσι χρόνια». Αντ' αυτού η δημοτική Αρχή μας παρουσίασε ένα σχέδιο που αν και στα εκτεταμένα τμήματα της ανάλυσης και της αξιολόγησης εμπεριέχονται ενδιαφέροντα στοιχεία, στα συμπεράσματα εμφανίζεται διεκπεραιωτικό, χωρίς όραμα, χωρίς πνοή και κυρίως είναι φανερό ότι έχει προκύψει από τα πάνω. Κι εδώ θα πρέπει να απαντήσουμε στους πολίτες που παρακολουθούν αμήχανα και χωρίς ελπίδα: Θα σχεδιάσουμε πάλι χωρίς αυτούς αδιαφορώντας για τις πραγματικές ανάγκες τους; Θα καθορίσουν πάλι ερήμην τους το μέλλον τους οι κυβερνώντες; Θα απαιτήσουμε επιτέλους να γίνει επί της ουσίας ο σχεδιασμός για τις ανάγκες των πολλών από τους πολλούς; Σήμερα γίνεται παγκοσμίως σαφές πως σημαντικό ρόλο στην καλύτερη εκπόνηση και υλοποίηση στρατηγικών σχεδιασμών διαδραματίζει η ίδια η κοινωνία και η εμπλοκή όσων περισσότερων γίνεται σ' αυτήν τη διαδικασία, ώστε να εμφανιστεί ο σχεδιασμός ως προσπάθεια ολόκληρης της κοινωνίας αφενός και αφετέρου να ενεργοποιηθούν κοινωνικές δυνάμεις που μπορούν να προσφέρουν πολλά. Θεωρούμε πως και ο δήμος Κοζάνης, αν θέλει να αφουγκραστεί αυτές τις τάσεις, θα πρέπει να ανοίξει διάλογο με την κοινωνία, με τους φορείς και τους πολίτες, αλλά και να διαμορφώσει συνθήκες ουσιαστικής συνεργασίας με τις αυτοδιοικήσεις πρώτου και δευτέρου βαθμού όλης της Δυτικής Μακεδονίας.

Εμείς από την πλευρά μας παίρνοντας υπόψη όλα τα παραπάνω θα καταθέσουμε την πρότασή μας για το πώς βλέπουμε το μέλλον του τόπου μας για τα επόμενα χρόνια και ποιες θεωρούμε άμεσες προτεραιότητες για την τριετία. Θα καταθέσουμε ένα σχεδιασμό με βάση τις κοινωνικές ανάγκες και τις μελλοντικές προοπτικές κι όχι με βάση γραφειοκρατικά πρότυπα στηριζόμενα στο ασφυκτικό οικονομικό περιβάλλον.

Σκοπός μας να συνδράμουμε στην προσπάθεια εκπόνησης ενός σχεδίου που θα θέτει προτεραιότητες στην άσκηση πολιτικής σε τοπικό επίπεδο, θα ανταποκρίνεται στις σύγχρονες ανάγκες της κοινωνίας, θα ενσωματώνει καινοτόμα εργαλεία και σύγχρονες μεθόδους προγραμματισμού, θα είναι συνεκτικό, συμμετοχικό και θα ταυτίζεται με τη ρήση «σκέψου παγκόσμια δράσε τοπικά». Οι προτάσεις μας στοχεύουν στη δημιουργία ενός δημοκρατικού, λειτουργικού και βιώσιμου Δήμου Κοζάνης.

Τα εργαλεία που προτείνονται, αναφέρονται αναλυτικά παρακάτω. Βασικές αρχές στις οποίες στηρίζονται όλες οι προτάσεις μας είναι η *αιεφορία και η ποιότητα ζωής* σε αντιδιαστολή με το χρεοκοπημένο «αναπτυξιακό» μοντέλο των τελευταίων δεκαετιών που προκάλεσε τη σύνθετη κρίση που βιώνουμε. Κάθε πρόταση για να είναι βιώσιμη θα πρέπει να απαντά και στις τρεις διαστάσεις της κρίσης. Επειδή η σύνθετη μορφή της κρίσης δοκιμάζει την κοινωνική συνοχή, η τοπική αυτοδιοίκηση οφείλει να σχεδιάζει με ιδιαίτερη ευθύνη και ευαισθησία.

1. ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Στα πλαίσια της βιώσιμης ανάπτυξης στόχοι θα πρέπει να είναι:

- 1. Προστασία των χώρων πρασίνου και της βιοποικιλότητας καθώς και αύξηση των αστικών χώρων πρασίνου.**
 - ¶ πράσινη έκταση ανά κάτοικο
 - ¶ βιοποικιλότητα πτηνών και φυτικών ειδών
- 2. Διαμόρφωση μιας συμπαγούς και ποικιλόμορφης πόλης, με ποιότητα δημόσιου χώρου**
 - ¶ διαθεσιμότητα σε δημόσιους χώρους και βασικές υπηρεσίες
 - ¶ αριθμός αστικών αναπλάσεων
- 3. Βελτίωση της κινητικότητας και διαμόρφωση φιλόξενου περιβάλλοντος για τους πεζούς**
 - ¶ τρόποι μαζικής μεταφοράς του πληθυσμού
 - ¶ ποσοστό δρόμων που διευκολύνουν την κίνηση πεζών και ποδηλατών
- 4. Απόκτηση βέλτιστων επιπέδων ποιότητας του περιβάλλοντος και δημιουργία υγιούς πόλης**
 - ¶ επίπεδα ηχορύπανσης
 - ¶ ποιότητα του παράκτιου και θαλάσσιου περιβάλλοντος
 - ¶ ποιότητα του αέρα
 - ¶ προσδόκιμο ζωής
- 5. Διατήρηση των φυσικών πόρων και προώθηση της χρήσης ΑΠΕ**
 - ¶ συνολική κατανάλωση νερού ανά κάτοικο
 - ¶ δημόσια κατανάλωση των υπόγειων υδάτων
 - ¶ κατανάλωση από ΑΠΕ
- 6. Μείωση της παραγωγής αποβλήτων και απορριμμάτων καθώς και ενίσχυσης της κουλτούρας της επαναχρησιμοποίησης, της ανακύκλωσης και της κομποστοποίησης**
 - ¶ μείωση των αστικών στερεών αποβλήτων
 - ¶ συλλογή οργανικής ύλης
 - ¶ διαλογή στην πηγή και επιλεκτική (ανά είδος) συλλογή απορριμμάτων
- 7. Αύξηση της κοινωνικής συνοχής, ενδυνάμωση μηχανισμών για την ισότητα και τη συμμετοχή**
 - ¶ αριθμός μαθητών-φοιτητών που εγκαταλείπουν το σχολείο ή την ακαδημαϊκή τους ζωή
 - ¶ αριθμός πτυχιούχων φοιτητών με πανεπιστημιακές σπουδές
 - ¶ ηρόσβαση σε στέγαση
 - ¶ βαθμός συλλογικοποίησης και συμμετοχής σε θεσμούς και οργανώσεις
 - ¶ συμμετοχή στις δημοτικές υπηρεσίες
- 8. Προώθηση οικονομικών δραστηριοτήτων προσανατολισμένων προς τη βιώσιμη ανάπτυξη**
 - ¶ αριθμός οργανισμών/επιχειρήσεων με περιβαλλοντική πιστοποίηση
- 9. Εμπέδωση κουλτούρας βιωσιμότητας μέσω της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης**
 - ¶ αριθμός σχολείων που συμμετέχουν σε προγράμματα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης
- 10. Μείωση των επιπτώσεων της πόλης στον πλανήτη και προώθηση της διεθνούς συνεργασίας**
 - ¶ ετήσια μείωση εκπομπών CO₂
 - ¶ αριθμός σημείων πώλησης ή κατανάλωσης προϊόντος δικαίου εμπορίου
- 11. Δείκτης που σχετίζεται με το σύνολο των στόχων της δέσμευσης για την αειφορία**
 - ¶ βαθμός ικανοποίησης των πολιτών

2. ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Η τοπική Ατζέντα 21 που υιοθετήθηκε το 1992 στη διάσκεψη του ΡΙΟ είναι ένα εργαλείο, ένας διαφορετικός τρόπος άσκησης της τοπικής πολιτικής, η οποία ενσωματώνει ρητά τις βασικές αρχές της αειφόρου ανάπτυξης. Βασικά χαρακτηριστικά της τοπικής ατζέντα είναι:

- ✓ Η συμμετοχικότητα στην εκπόνηση ενός σχεδίου για τη βιώσιμη ανάπτυξη σε τοπικό επίπεδο.
- ✓ Η ενσωμάτωση στο σχέδιο τοπικής ανάπτυξης, οικονομικών, κοινωνικών και περιβαλλοντικών παραμέτρων.
- ✓ Η αποδοχή πως η τοπική αυτοδιοίκηση, ως ο πιο κοντινός στον πολίτη θεσμός μπορεί να επιλύσει σειρά προβλημάτων του.
- ✓ Κάθε τοπική πολιτική θα πρέπει να ενσωματώνει τη βασική αρχή «σκέψου παγκόσμια δράσε τοπικά». Δηλαδή, το πώς οι τοπικές πολιτικές θα πρέπει να εναρμονίζονται με την παγκόσμια προσπάθεια αντιμετώπισης των παγκόσμιων περιβαλλοντικών προβλημάτων.
- ✓ Αλληλοενημέρωση μεταξύ των δήμων που εδώ και χρόνια εφαρμόζουν ένα μοντέλο τοπικής Ατζέντα 21.

Σε ένα μοντέλο ατζέντα 21:

- ✓ Θα πρέπει να προσδιοριστούν οι τοπικές ανάγκες, τα προβλήματα, οι απειλές αλλά και οι δυνατότητες,
- ✓ Να τεθούν συγκεκριμένοι στόχοι (π.χ. μείωση απορριμμάτων, μείωση εκπομπών αυτοκινήτων, αύξηση χρήσης των ΜΜΜ, κ.α.).
- ✓ Να δημιουργηθεί μηχανισμός παρακολούθησης των στόχων του προγράμματος, αλλά και της συμμετοχής των πολιτών και των φορέων.
- ✓ Να επικαιροποιείται συνεχώς και να προσαρμόζεται στις μεταβαλλόμενες συνθήκες.

Σήμερα η τοπική ατζέντα 21 εφαρμόζεται σε πλήθος πόλεων σε όλη την Ευρώπη.

- **Σύμφωνο των Δημάρχων για την ενέργεια**. Μια πρωτοβουλία στην οποία οι δήμοι που υπογράφουν δεσμεύονται να υπερβούν τις δεσμεύσεις των κρατών της Ε.Ε. για το 20 – 20 – 20 και κυρίως για τη μείωση των εκπομπών CO₂. (http://www.eumayors.eu/home_el.htm).

Συμμετοχικός Προϋπολογισμός (<http://www.re-public.gr/?p=49>). Ο Συμμετοχικός προϋπολογισμός, ξεκίνησε ως διαδικασία στη Βραζιλία, στην πόλη Πόρτο Αλέγκρε το 1998. Είναι μια προσπάθεια συμμετοχής των πολιτών στη λήψη αποφάσεων που αφορούν συνήθως σε μη ανελαστικές δαπάνες των δήμων. Συνήθως αφορά στην κατασκευή έργων σε τοπική κλίμακα. Κατά καιρούς έχουν εφαρμοστεί διάφορα μοντέλα Συμμετοχικού Προϋπολογισμού. Σήμερα στην Ευρώπη ο συμμετοχικός προϋπολογισμός εφαρμόζεται σε αρκετές χώρες. Οι πολίτες μιας περιοχής ή ενός χωριού αποφασίζουν μέσα από συνελεύσεις για το ποια επένδυση θα γίνει στην περιοχή τους. Η πρωτοβουλία ανήκει στη δημοτική αρχή, η οποία οφείλει να σεβαστεί την επιθυμία των κατοίκων. Ο Καλλικράτης προβλέπει στην περίπτωση των τοπικών και δημοτικών κοινοτήτων λαϊκές συνελεύσεις κάθε χρόνο. Στην προκειμένη περίπτωση οι

πολίτες θα μπορούν να αποφασίζουν για την ιεραρχία των έργων σε κάθε τοπική ή δημοτική κοινότητα ή σε κάθε γειτοιά της πόλης. Το δημοτικό συμβούλιο μέσα στα όρια του προϋπολογισμού του δήμου θα σέβεται την απόφαση των κατοίκων.

- **Το πρόγραμμα μάς** (www.toposnazeis.gr) . Το πρόγραμμα που καταθέσαμε στην κοινωνία στις δημοτικές εκλογές του 2010. Το πρόγραμμα αυτό είναι προϊόν συλλογικής δουλειάς, το οποίο παρότι εκπονήθηκε σε μικρό σχετικά χρονικό διάστημα προεκλογικά, περιλαμβάνει έργα και δράσεις που είναι ρεαλιστικά σε ένα περιβάλλον οικονομικής δυσπραγίας, αλλά και επικεντρώνουν στο τρίπτυχο οικονομία – κοινωνία – περιβάλλον.

- **Η χάρτα της Ααλμπόργκ** για τη βιώσιμη ανάπτυξη (<http://www.aalborgplus10.dk/default.aspx>). Υπογραφή και ένταξη στο δίκτυο πόλεων για τη βιώσιμη ανάπτυξη με παράλληλη αποδοχή των δεσμεύσεων του Άαλμπόργκ. Δεσμεύσεις που αφορούν στους παρακάτω τομείς:

1. Διακυβέρνησης
2. Διαχείρισης της Αειφορίας
3. Κοινά φυσικά αγαθά
4. Υπεύθυνη κατανάλωση και επιλογές τρόπου ζωής
5. Σχεδιασμός και σχέδια
6. Καλύτερη κινητικότητα, λιγότερο κυκλοφοριακό
7. Τοπική Δράση για την υγεία
8. Δραστήρια και αειφόρος τοπική οικονομία
9. Κοινωνική ισότητα και δικαιοσύνη
10. Τοπική Δράση για την Παγκόσμια Κοινότητα

- **Η νέα χάρτα των Αθηνών** για τον Πολεοδομικό σχεδιασμό των πόλεων (www.arxaiologia.gr/assets/media/PDF/migrated/1455.pdf **Παρόμοιες-**). Προτάσεις από Πολεοδόμους όλης της Ευρώπης που αποδέχονται την έννοια της Αειφορίας ως βασική παράμετρο πολεοδομικού σχεδιασμού, θέτουν τον Άνθρωπο στο κέντρο του ενδιαφέροντος με έμφαση στην ενεργό συμμετοχή του πολίτη και θεωρούν τον σχεδιασμό μια διαρκή διαδικασία καταγραφής και συνεχούς προσαρμογής. Οι δέκα ενότητες προτάσεων συνοψίζονται:

1. Μία πόλη για όλους
2. Ουσιαστική συμμετοχή των πολιτών
3. Ανάπτυξη κοινωνικότητας και επικοινωνίας
4. Διατήρηση και ανάδειξη του χαρακτήρα των πόλεων
5. Νέες τεχνολογίες
6. Περιβάλλον και Αειφορία
7. Οικονομική ανάπτυξη
8. Κυκλοφορία-μεταφορές
9. Πολυλειτουργικότητα-ανάμειξη χρήσεων γης
10. Υγεία και ασφάλεια

3 Στόχοι.

3.1 Εσωτερική οργάνωση

Θεωρούμε πως ιδίως αυτήν τη δημοτική θητεία, πρώτη προτεραιότητα θα πρέπει να είναι ο εκσυγχρονισμός της εσωτερικής λειτουργίας του δήμου, δεδομένων των προκλήσεων που δημιουργεί ο Καλλικράτης, της γενικότερης οικονομικής κατάστασης, της αδυναμίας πρόσληψης νέου προσωπικού, αλλά και της οικονομικής κατάστασης του δήμου Κοζάνης.

Η αναδιοργάνωση και ο εκσυγχρονισμός των υπηρεσιών του δήμου με την βέλτιστη χρήση του ανθρώπινου δυναμικού και των νέων τεχνολογιών, η αναβάθμιση όλων των εσωτερικών υπηρεσιών είναι απαραίτητα. Στόχος, το καλύτερο αποτέλεσμα στην παροχή υπηρεσιών προς του πολίτες, αλλά και η δημιουργία των απαραίτητων προϋποθέσεων για την οικονομική βιωσιμότητα του δήμου. Τα δύο βασικά δεδομένα που θα κάνουν πετυχημένο αυτό το εγχείρημα είναι η ορθολογική αναδιάταξη του προσωπικού του νέου δήμου, η ευρεία χρήση των νέων τεχνολογιών, η αποτελεσματικότερη συνεργασία των οργανικών μονάδων του δήμου, η αποτελεσματικότερη συνεργασία αιρετών - υπαλλήλων.

3.2 Κοινωνική Πολιτική

Κρίνουμε απαραίτητο ένα στρατηγικό σχέδιο κοινωνικής πολιτικής, το οποίο θα ενσωματώνει όλες τις δομές και τις δυνατότητες που έχει και μπορεί να αναπτύξει ο δήμος. Θα αφορά σε όλο το εύρος των κοινωνικών υπηρεσιών που μπορεί να προσφέρει ο δήμος (ΚΕΚ, Κέντρο δια βίου Μάθησης, ΚΑΠΗ, Συσσίτια, ΚΗΦΗ, κ.λ.π.)

Είναι απαίτηση των καιρών, έχει καταγραφεί και η πολιτική βούληση όλων των δημοτικών παρατάξεων, ο υπεύθυνος ρόλος της τοπικής αυτοδιοίκησης στην κοινωνική πολιτική. Οι δήμοι μέσω της στήριξης και προώθησης δράσεων της κοινωνικής αλληλέγγυας οικονομίας μπορούν να λειτουργήσουν ανασταλτικά στην αποσάθρωση του κοινωνικού ιστού με δράσεις όπως :

- Κοινωνικό Παντοπωλείο
- Κοινωνικό Φαρμακείο
- Κοινωνικό Ιατρείο
- Αστικοί Λαχανόκηποι
- Υποστήριξη πρωτοβουλιών εξωχρηματικών συναλλαγών
- Στήριξη εθελοντικών ομάδων για την προώθηση της κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας.

3.3 Περιβάλλον και Βιωσιμότητα (Βελτίωση ποιότητας ζωής και προστασία περιβάλλοντος)

Θεωρούμε πως κάθε σχέδιο για το περιβάλλον και τη βιωσιμότητα στο δήμο μας θα πρέπει να ενσωματώνει τους στόχους της βιώσιμης ανάπτυξης, έτσι όπως αναφέρονται παραπάνω. Ο δήμος Κοζάνης θα πρέπει να υπογράψει τη Χάρτα του

Άαλμποργκ για τη βιώσιμη ανάπτυξη και να αποδεχτεί τις δεσμεύσεις που προκύπτουν από αυτήν την υπογραφή, ενώ θα πρέπει να επιδιώξει τη συμμετοχή σε δίκτυα δήμων από όλη την Ευρώπη (ACR+, energyformayors, κ.λ.π) για τη μεταφορά και την απόκτηση τεχνογνωσίας.

Οι δήμοι, οι πόλεις, τα χωριά στα πλαίσια της παγκόσμιας πρόκλησης της κλιματικής αλλαγής οφείλουν να συμμετέχουν ενεργά και ουσιαστικά στην παγκόσμια προσπάθεια για τον περιορισμό των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Μεγάλη επίσης είναι και η ευθύνη των φορέων της τοπικής αυτοδιοίκησης στη διαμόρφωση περιβαλλοντικής συνείδησης των πολιτών

Η πολιτική λοιπόν του δήμου Κοζάνης σε ζητήματα Περιβάλλοντος και Βιωσιμότητας θα πρέπει να ενσωματώνει τη ρήση «σκέψου παγκόσμια δράσε τοπικά». Οι δράσεις του δήμου πρέπει να αφορούν σε :

Απορρίμματα : Προώθηση της εναλλακτικής διαχείρισης απορριμμάτων στηριζόμενη πάνω στη βάση (Πρόληψη, Επαναχρησιμοποίηση, Ανακύκλωση, Κομποστοποίηση) ώστε σε βάθος χρόνου να γίνει η Κοζάνη ένας δήμος «μηδενικών» απορριμμάτων.

Ενεργειακά : Καταγραφή του οικολογικού αποτυπώματος του δήμου και μέτρα για τη μείωσή του, για λόγους σχετικούς με τη συμμετοχή μας στην παγκόσμια προσπάθεια για μείωση των αερίων του θερμοκηπίου, αλλά και την προστασία των φυσικών πόρων της περιοχής. Τέλος, θα πρέπει να διεκδικήσουμε ως ενεργειακός δήμος ένα ολοκληρωμένο σχέδιο για τη μεταλιγνιτική περίοδο και παράλληλα όλα εκείνα τα χρηματοδοτικά εργαλεία για τη χρηματοδότησή του (Τ.Π.Α, Φόρος Στερεών Καυσίμων, κ.α.)

Αστικό Περιαστικό Πράσινο : Εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου για το Αστικό και Περιαστικό πράσινο στο δήμο Κοζάνης με στόχο την προστασία και την καλύτερη διαχείριση του πράσινου, αλλά και των οικοσυστημάτων που περιλαμβάνει ο νέος δήμος.

Χωροταξία – Πολεοδομία: Στόχος της χωροταξικής και πολεοδομικής οργάνωσης είναι η ρύθμιση και οργάνωση των ανθρώπινων δραστηριοτήτων και λειτουργιών. Αυτό μπορεί να γίνει με την ορθολογική κατανομή, διάρθρωση και ανάπτυξη των φυσικών πόρων, των οικονομικών, κοινωνικών, πολιτιστικών και δημογραφικών δεδομένων και με συντονισμό στην εφαρμογή των προγραμμάτων ανάπτυξης σε συγκεκριμένες εδαφικές ενότητες. Το αποτέλεσμα θα είναι η βελτίωση του δικτύου των πόλεων, και των σχέσεων πόλης-υπαίθρου, η διαχείριση των φυσικών και πολιτιστικών πόρων και η προστασία του περιβάλλοντος.

Η πόλη μας μπορεί να ξαναγίνει βιώσιμη για τους σημερινούς κατοίκους της και αειφόρος για τις μελλοντικές γενιές.

Θέτοντας ως στόχο τη «βιώσιμη πόλη» είμαστε υποχρεωμένοι να διαπραγματευθούμε ζητήματα όπως: ελεύθερου χρόνου και εργασίας, οικειοποίησης και χρήσης του δημοσίου χώρου, βελτίωσης των κυκλοφοριακών συνθηκών, επανασύστασης της γειτονιάς, μείωση της ρύπανσης και του θορύβου, ανασυγκρότηση της φύσης μέσα στην πόλη και ακόμη ζητήματα αισθητικής, πολιτισμού και κοινωνικής δικαιοσύνης, τα οποία και ακούγονται λιγότερο «καθημερινά», αλλά που είναι διεκδικήσιμα σε καθημερινή βάση.

Με βάση τα παραπάνω πρέπει να μπουν οι βάσεις για την πόλη της επόμενης εικοσαετίας και αυτό μπορεί να γίνει μόνο με στοχευμένο σχεδιασμό στρατηγικού χαρακτήρα που θα υλοποιείται σε φάσεις και που θα αφορά σε:

- Χωροταξικό σχεδιασμό
- Αναβάθμιση των αστικών περιοχών και των δημοτικών διαμερισμάτων
- Πολεοδομικές παρεμβάσεις στην πόλη της Κοζάνης
- Προστασία των υδάτινων πόρων
- Ολοκληρωμένη διαχείριση απορριμμάτων

- Μείωση του ενεργειακού αποτυπώματος (εξοικονόμηση, βιοκλιματικός σχεδιασμός, παραγωγή πράσινης ενέργειας).

3.4 ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Η ευρύτερη περιοχή του ενεργειακού λεκανοπεδίου, σημαντικό μέρος του οποίου καλύπτει ο Δήμος Κοζάνης, χρειάζεται ένα **ΝΕΟ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ** για τη μεταλιγνιτική περίοδο. Απαιτείται ένα επεξεργασμένο **ΠΡΑΣΙΝΟ ΕΙΚΟΣΑΕΤΕΣ ΣΧΕΔΙΟ** (μέχρι το 2030), το οποίο πρέπει να εκπονηθεί μετά από διεθνή διαγωνισμό. Το Σχέδιο πρέπει να εστιάζει στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (κατασκευή πράσινου ενεργειακού εξοπλισμού), τις νέες τεχνολογίες και τις πράσινες θέσεις απασχόλησης. Η χρηματοδότηση του μπορεί να γίνει από πέντε πηγές (αναλύονται παρακάτω), ενώ πρέπει να καθοριστούν με σαφήνεια οι ενδιάμεσοι στόχοι και οι διακριτοί ρόλοι των Δήμων, της ΔΕΗ και της Πολιτείας.

Αν και είναι γνωστό πως οι δήμοι δεν μπορούν να ασκήσουν τις αρμοδιότητές τους στα θέματα πρωτογενούς τομέα και παρότι δύσκολα θα αλλάξει κάτι προς το καλύτερο στα επόμενα χρόνια, παρόλα αυτά οι ΟΤΑ πρέπει να διεκδικήσουν έναν πρωταγωνιστικό ρόλο, μαζί με τους ανάλογους πόρους και το ανθρώπινο δυναμικό.

Θεωρούμε σημαντική τη στήριξη των τοπικών προϊόντων και την προώθησή τους στην τοπική αγορά, καθώς και τη στήριξη της τοπικής μικρομεσαίας επιχειρηματικότητας.

Μια πρωτοβουλία που παίρνουν πολλοί δήμοι στην Ευρώπη, είναι η συμμετοχή ή η στήριξη συνεταιριστικών πρωτοβουλιών προώθησης της τοπικής παραγωγής (πρωτογενής, δευτερογενής τομέας) και των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (αιολικά πάρκα, φωτοβολταϊκά, μικρά υδροηλεκτρικά).

Τέλος, θεωρούμε πως πρέπει να εκπονηθεί ένα ολοκληρωμένο σχέδιο ανάπτυξης της παραλίμνιας περιοχής με κύριους άξονες την ανάπτυξη του εναλλακτικού, αθλητικού, και οικολογικού τουρισμού.

3.5 Συμμετοχικότητα

Είναι απαραίτητο σήμερα παρά ποτέ να αναπτύξουμε τη συμμετοχικότητα των πολιτών στη λήψη αποφάσεων, αλλά και να βελτιώσουμε τη δυνατότητα πληροφόρησης. Η εμπάθυνση της δημοκρατίας περνά μέσα από τη συμμετοχή. Αν και λείπει εκείνη η νοοτροπία συμμετοχικότητας θα πρέπει ο δήμος, καθώς είναι φορέας τοπικής **αυτοδιοίκησης**, να αναλαμβάνει τις πρωτοβουλίες συμμετοχής των πολιτών. Σε Ευρωπαϊκό επίπεδο υπάρχουν καθιερωμένες δομές μέσα από τις οποίες διασφαλίζεται η συμμετοχή των πολιτών. Σήμερα σε πολλούς δήμους της Ευρώπης εφαρμόζεται η Τοπική Ατζέντα 21 που ταυτίζει τη βιώσιμη ανάπτυξη με τη συμμετοχή των πολιτών και ο Συμμετοχικός Προϋπολογισμός που εξασφαλίζει διαφάνεια και μεγαλύτερη δημοκρατικότητα στη λήψη αποφάσεων. Θεωρούμε και εμείς, πως πρέπει να βαδίσουμε προς αυτήν την κατεύθυνση και γι' αυτό καταθέτουμε συγκεκριμένες προτάσεις.

3.6 Πολιτισμός – Αθλητισμός - Παιδεία

Πολιτισμός

Η ανάδειξη και η αξιοποίηση του ιστορικού και λαογραφικού πλούτου θα πρέπει να είναι προτεραιότητα για το δήμο και τη δημοτική αρχή. Η ανάδειξη, αναβάθμιση και η ολοκληρωμένη προώθηση όλων των πολιτιστικών, μουσειακών και ιστορικών χώρων του δήμου, εκτός από τον καθορισμό της ταυτότητάς μας και του στίγματός μας μέσα στα πλαίσια της παγκοσμιοποίησης, θα μπορέσει να λειτουργήσει και αναπτυξιακά.

Απαραίτητη είναι η ανάδειξη όλων των μουσείων του δήμου (λαογραφικό, Αιανής, Χαρτοθήκη, Σύγχρονης ιστορίας) της βιβλιοθήκης, η ανάδειξη της λαογραφικής ποικιλομορφίας της περιοχής (μουσικά και θεατρικά δρώμενα, Κοζανίτικη αποκρια κ.λ.π), αλλά και η σύνδεση του πολιτισμού με τον τουρισμό και τα τοπικά παραδοσιακά προϊόντα.

Τέλος, θεωρούμε απαραίτητη τη στήριξη των ντόπιων καλλιτεχνών, μέσω του θεσμού των Λασσανείων και όχι μόνο, καθώς υπάρχει μεγάλος αριθμός ανθρώπων που είτε επαγγελματικά είτε ερασιτεχνικά δημιουργούν σε όλες τις μορφές τέχνης (θέατρο, μουσική, φωτογραφία, κ.λ.π)

Αθλητισμός

Ο αθλητισμός, η φυσική άσκηση των πολλών, η ενεργητική ενασχόληση με αγωνίσματα είναι κοινωνικό δικαίωμα.

Πιστεύουμε πως ο δήμος πρέπει να διαχειρίζεται τους αθλητικούς χώρους με στόχο την προώθηση του μαζικού αθλητισμού. Οι αθλητικοί χώροι σ' όλη την έκταση του δήμου θα πρέπει να είναι προσβάσιμοι σε όλους τους πολίτες. Επιπλέον ο δήμος πρέπει να στηρίξει και τον ερασιτεχνικό αθλητισμό. Πρέπει να δοθούν κίνητρα συγχωνεύσεων των συλλόγων, ώστε να αντιμετωπισθεί το φαινόμενο της πολυδιάσπασης.

Τέλος, ο δήμος πρέπει να οργανώσει προγράμματα που θα προσανατολίζονται σε παιδιά, ΑΜΕΑ, ηλικιωμένους, μετανάστες.

Παιδεία:

Με βάση τις αρμοδιότητες της τοπικής αυτοδιοίκησης για την παιδεία, ο δήμος οφείλει να εξασφαλίζει την ομαλή χρηματοδότηση μέσω των πόρων που διαθέτει το κράτος και την καλή συντήρηση των σχολικών μονάδων. Ο δήμος μπορεί επίσης να εξασφαλίσει την καλύτερη διασύνδεση της κοινωνικής ζωής με τα σχολεία με το άνοιγμα των σχολείων σε κοινωνικές εκδηλώσεις, καθώς και σε συνεργασία με κοινωνικούς, εθελοντικούς φορείς της περιοχής μπορεί να συνδράμει στην προώθηση της κοινωνικής και περιβαλλοντικής εκπαίδευσης των μαθητών.

Σχετικό δελτίο τύπου μας : [Σχολικά κτήρια: Αντί να καθαριέσαι το σκοτάδι, άναψε ένα κερί.](#)

Οικονομικοί Πόροι

- Τοπικός Πόρος Ανάπτυξης.

- Κρατική Χρηματοδότηση.
- Ευρωπαϊκοί Πόροι
(http://www.oikologoiprasinoi.eu/downloads/Odigos_Xrimatodotisewn_Program.pdf)
- <http://www.epperaa.gr/Home.aspx>
- Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Καλλικράτης».

Επίλογος – Προτεραιότητες.

Προτείνουμε την εξής ιεράρχηση θεμάτων :

1. Αναδιοργάνωση εσωτερικών υπηρεσιών του δήμου Κοζάνης.
2. Εκπόνηση Γενικού Πολεοδομικού σχεδίου Καλλικρατικού δήμου Κοζάνης
3. Κυκλοφοριακή Μελέτη για όλο τον αστικό ιστό της πόλης, λαμβάνοντας υπόψη τα δεδομένα του Καλλικράτη.
4. Στρατηγικός σχεδιασμός Πρασίνου δήμου Κοζάνης.
5. Ολοκληρωμένος σχεδιασμός κοινωνικής πολιτικής δήμου Κοζάνης.

Παράλληλα όμως και σε ένα γενικότερο περιφερειακό πλαίσιο ο δήμος Κοζάνης, σε συνεργασία με άλλους δήμους και την περιφέρεια, πρέπει να παίξει ουσιαστικό ρόλο και να συμμετάσχει ενεργά **στην εκπόνηση του σχεδίου για την μετάβαση στη μεταλιγνιτική περίοδο, με στόχο την προετοιμασία της περιοχής στη μετά ΔΕΗ εποχή. Το ίδιο θα πρέπει να γίνει και για την ανάπτυξη της παραλίμνιας περιοχής, μέσω της εκπόνησης ενός ολοκληρωμένου σχεδίου αξιοποίησης του φυσικού, πολιτιστικού και δομημένου περιβάλλοντος, θέτοντας ως πρώτη προτεραιότητα την επίλυση του ιδιοκτησιακού ζητήματος.**